

ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ. - ਕੇਂਦਰੀ ਕਪਾਹ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ, ਨਾਗਪੁਰ

ਨਰਮੇ-ਕਪਾਹ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ 17ਵੀਂ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਸਲਾਹ (12 ਸਿਤੰਬਰ ਤੋਂ 18 ਸਿਤੰਬਰ, 2023 ਤੱਕ)

ਪੰਜਾਬ	ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਮੀਂਹ (ਮਿਲੀ ਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ-ਆਈ. ਐੱਮ. ਡੀ.)	ਮੀਂਹ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ (ਮਿਲੀ ਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚ-ਆਈ. ਐੱਮ. ਡੀ.)									
		ਸਿਤੰਬਰ					ਸਿਤੰਬਰ				
		08	09	10	11	12	14	15	16	17	18
	ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ						0	0	0	0	0
	ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	ਮੁਕਤਸਰ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	ਬਠਿੰਡਾ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
	ਸੰਗਰੂਰ	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0
	ਲੁਧਿਆਣਾ	0	0	0	0	0	4	5	3	6	5
ਮੀਂਹ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਰੰਗ ਕੋਡ	0.1 to 2.4 ਮਿ. ਮੀ.	2.5 to 15.5 ਮਿ. ਮੀ.		15.6 to 64.4 ਮਿ. ਮੀ.		64.5 to 115.5 ਮਿ. ਮੀ.		115.6 to 204.4			
ਮੀਂਹ ਦੀ ਕਿਸਮ	ਬਹੁਤ ਹਲਕਾ ਮੀਂਹ	ਹਲਕਾ ਮੀਂਹ		ਮੱਧਮ ਦਰਜੇ ਦਾ ਮੀਂਹ		ਭਾਰਾ ਮੀਂਹ		ਬਹੁਤ ਭਾਰਾ ਮੀਂਹ			

ਫ਼ਸਲ ਦੀ ਹਾਲਤ :

ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਫ਼ਸਲ 115 ਤੋਂ 130 ਦਿਨ ਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਂਡੇ ਬਣਨ ਲੱਗੇ ਹਨ । ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਦੀਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਹਰੇ ਟੀਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ 0-40 % ਸੀ। ਫੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦਾ ਹਮਲਾ 5 % ਤੱਕ ਸੀ। ਬਹੁਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟੀਂਡੇ ਗਲਣ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ ।

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ ਫ਼ਸਲ 125 ਤੋਂ 140 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਂਡੇ ਬਣਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਰਸ ਚੂਸਣ ਵਾਲੇ ਕੀੜਿਆਂ ਅਤੇ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਜ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ 6-7 ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਝਾੜ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ (KNO₃) ਅਤੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਸਲਫੇਟ (MgSO₄) ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ । ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦਾ ਹਮਲਾ ਕੁੱਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ 5-25 % ਤੱਕ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਪੱਤਾ ਮਰੇੜ ਬਿਮਾਰੀ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ 1 ਅਤੇ 2 ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਸੀ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਟਿੰਡਾ ਗਲਣ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਧੱਬੇ ਕੁੱਝ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ।

ਸਲਾਹ :-

ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਰਮੇ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਫੁੱਲ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਟੀਂਡੇ ਬਣਨ ਲੱਗੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੇ 2 % ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ (13:0:45) ਦੇ ਚਾਰ ਛਿੜਕਾਅ ਪੂਰੇ ਕਰਨ । ਬੀ. ਟੀ. ਨਰਮੇ ਵਿੱਚ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਲਾਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਝਾੜ ਲੈਣ ਲਈ 5 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੇ 2 ਛਿੜਕਾਅ 1 % ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਸਲਫੇਟ ਦੇ ਕਰੋ । ਜੇ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਫੀਡੋਪਾਈਰਨ 50 ਡੀ ਸੀ @ 400 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਫਲੋਨਿਕਾਮਿਡ 50 ਡਬਲਯੂ ਜੀ @ 80 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਕਲੋਥਿਆਨਿਡਿਨ 50 ਡਬਲਯੂਡੀ ਜੀ @ 20 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਡਾਇਨੋਟੋਫੁਰਾਨ 20 ਐਸ ਜੀ @ 60 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ । ਜੇ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਧੇਰੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਾਈਰੀਪਰੋਕਸੀਫੇਨ 10 ਈਸੀ @ 500 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ । ਜੇ ਹਰਾ ਤੇਲਾ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਡਾਇਨੋਟੋਫੁਰਾਨ 20 ਐਸ ਜੀ @ 60 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਥਿਆਮੇਥੋਕਸਮ 25 ਡਬਲਯੂ ਜੀ @ 40 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਜੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਭੰਬੀਰੀ ਵਰਗੇ ਫੁੱਲ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ

ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਓ। ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜੇ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ (5-10 ਫੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਹਰੇ ਟੀਂਡਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਫੇਨੋਫੇਸ 50 ਈ ਸੀ @ 600 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਮਾਮੇਕਟਿਨ ਬੇਨਜ਼ੋਏਟ 5 ਐਸ ਜੀ @ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇੰਡੋਕਸਾਕਾਰਬ 14.5 ਐਸ ਜੀ / 15.8 ਈ ਸੀ @ 200 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਜਿੱਥੇ ਫਸਲ 120 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਫੇਨਪ੍ਰੋਥਰੀਨ 10 ਈ ਸੀ @ 300 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਸਾਈਪਰਮੇਥ੍ਰਿਨ 25 % ਈ ਸੀ @ 100 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਡੈਲਟਾਮੇਥਰੀਨ 2.8 ਈ ਸੀ @ 200 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਫੈਨਵੈਲੋਰੇਟ 20 ਈ ਸੀ @ 200 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਲੈਂਬਡਾ ਸਾਈਲੋਥਰਿਨ 5 % ਈ ਸੀ @ 200 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਟੀਂਡੇ ਗਲਣ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਉੱਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੋਏ ਧੱਬਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਾਰਬੋਡਾਜ਼ਿਮ 50 ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.04 % ਜਾਂ ਕਾਰਬੋਡਾਜ਼ਿਮ 12 % + ਮੈਨਕੋਜ਼ੋਬ 63 % ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.3 % ਜਾਂ ਕ੍ਰੋਮੋਕਸਿਮ ਮਿਥਾਈਲ 44.3 ਐਸਜੀ @ 0.1 % ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਪੀਨੋਬ 70 ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.25 % ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਪੀਕੋਨਾਜ਼ੋਲ 25 ਈ ਸੀ @ 0.01 % ਜਾਂ ਮੇਟੀਰਾਮ 55 % + ਪਾਈਰਾਕਲੋਸਟ੍ਰੋਬਿਨ 5 % ਡਬਲਯੂ ਜੀ @ 0.2 % ਜਾਂ ਅਜ਼ੋਕਸੀਸਟ੍ਰੋਬਿਨ 18.2 % ਡਬਲਯੂ / ਡਬਲਯੂ + ਡਿਫੇਨੋਕੋਨਾਜ਼ੋਲ 11.4 % ਡਬਲਯੂ / ਡਬਲਯੂ ਐਸਜੀ @ 0.1 % ਜਾਂ ਫਲੈਕਸਪਾਈਰੋਕਸੈਡ 167 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ + ਪਾਈਰਾਕਲੋਸਟ੍ਰੋਬਿਨ 333 (ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ) ਐਸ ਜੀ @ 0.6 % ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ।

ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਖੇ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 2 % ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ (13:0:45) ਦਾ ਚੌਥਾ ਛਿੜਕਾਅ 7 ਤੋਂ 10 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੇ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਟੀਂਡੇ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਰਮੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਲਾਲ ਹੋਏ ਸਨ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੁੱਲ -ਡੇਡੀ ਲਗਣ ਅਤੇ ਟੀਂਡੇ ਬਣਨ ਦੌਰਾਨ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੇ 1 % ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਸਲਫੇਟ ($MgSO_4$) ਦੇ 2 ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਦੋਵੇਂ ਰਸਾਇਣਾਂ (ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਨਾਈਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਸਲਫੇਟ) ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਬਦਲਵੇਂ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਫੀਡੋਪਾਈਰਓਪਨ 50 ਡੀ ਸੀ @ 400 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਫਲੋਨਿਕਾਮਿਡ 50 ਡਬਲਯੂ ਜੀ @ 80 ਗ੍ਰਾਮ / ਏਕੜ ਜਾਂ ਕਲੋਥਿਆਨਿਡਿਨ 50 ਡਬਲਯੂ ਡੀ ਜੀ @ 20 ਗ੍ਰਾਮ / ਏਕੜ ਜਾਂ ਡਾਇਨੋਟੇਫੁਰਾਨ 20 ਐਸ ਜੀ @ 60 ਗ੍ਰਾਮ / ਏਕੜ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਜੇ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਧੇਰੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪਾਈਰੀਪਰੋਕਸੀਫੇਨ 10 ਈਸੀ @ 500 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਫਸਲ ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਫੁੱਲ - ਡੇਡੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਜੇ ਗੁਲਾਬੀ ਸੁੰਡੀ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੋਫੇਨੋਫੇਸ 50 ਈ ਸੀ 600 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇਮੇਕਟਿਨ ਬੇਨਜ਼ੋਏਟ 5 ਐਸ ਜੀ @ 100 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਜਾਂ ਇੰਡੋਕਸਾਕਾਰਬ 14.5 ਐਸ ਜੀ / 15.8 ਈ ਸੀ @ 200 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਪੱਤਿਆਂ ਤੇ ਉੱਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਹੋਏ ਧੱਬਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਾਰਬੋਡਾਜ਼ਿਮ 50 ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.04 % ਜਾਂ ਕ੍ਰੋਮੋਕਸਿਮ ਮਿਥਾਈਲ 44.3 ਐਸਜੀ @ 0.1 % ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਪੀਨੋਬ 70 ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.25 % ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਪੀਕੋਨਾਜ਼ੋਲ 25 ਈ ਸੀ @ 0.1 % ਜਾਂ ਮੇਟੀਰਾਮ 55 % + ਪਾਈਰਾਕਲੋਸਟ੍ਰੋਬਿਨ 5 % ਡਬਲਯੂ ਜੀ @ 0.2 % ਜਾਂ ਅਜ਼ੋਕਸੀਸਟ੍ਰੋਬਿਨ 18.2 % ਡਬਲਯੂ / ਡਬਲਯੂ + ਡਿਫੇਨੋਕੋਨਾਜ਼ੋਲ 11.4 % ਡਬਲਯੂ / ਡਬਲਯੂ ਐਸਜੀ @ 0.1 % ਜਾਂ ਫਲੈਕਸਪਾਈਰੋਕਸੈਡ 167 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ + ਪਾਈਰਾਕਲੋਸਟ੍ਰੋਬਿਨ 333 (ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ) ਐਸ ਜੀ @ 0.6 % ਦੇ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਟੀਂਡੇ ਗਲਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਾਰਬੋਡਾਜ਼ਿਮ 12 % + ਮੈਨਕੋਜ਼ੋਬ 63 % ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.3 % ਜਾਂ ਕਾਰਬੋਡਾਜ਼ਿਮ 50 ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.04 % ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਪੀਨੋਬ 70 ਡਬਲਯੂ ਪੀ @ 0.25 % ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਪੀਕੋਨਾਜ਼ੋਲ 25 ਈ ਸੀ @ 0.1 % ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਨਰਮੇ ਦੇ ਪੱਤਾ ਮਰੇੜ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਫਸਲ ਨੂੰ ਚਿੱਟੀ ਮੱਖੀ ਤੋਂ ਬਚਾਓ।